

Yttrande

Revisionens granskning gällande riktade statsbidrag år 2020. (Rapport nr 13-2020)

(HSN 446 2021)

Regionens revisorer har den 29 mars 2021 överlämnat missiv gällande granskning av riktade statsbidrag år 2020. Granskningsrapporten är ställd till Regionstyrelsen och Hälso- och sjukvårdsnämnden och syftet har varit att granska och bedöma om styrelsen och nämnden har säkerställt en tillräcklig styrning och kontroll över de riktade statsbidragen.

Revisionens iakttagelser och rekommendationer

Av granskningen framgår att revisorerna anser att regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens styrning och kontroll av statsbidrag visar på brister. Revisionen bedömer att det saknas en tydlig fördelning mellan ansvar och befogenheter när det gäller hanteringen av statsbidrag, såväl på tjänsteperson nivå som politisk nivå.

Revisionen menar att regionstyrelsens tolkning av fullmäktiges reglemente kring beslut om fördelning av riktade statsbidrag har tolkats som att styrelsen i praktiken har rätt att besluta hur de riktade statsbidragen ska fördelas mellan styrelsen och övriga nämnder och hur bidrag ska fördelas till nämndernas olika verksamheter. Revisorernas bedömning är att regionstyrelsens tolkning av fullmäktiges reglemente inte är rimlig och att styrelsens fördelning av de riktade statsbidrag är för långtgående.

Fortsättningsvis bedömer revisorerna att budgetering av de riktade statsbidragen inte gjorts på ett transparent sätt. Man menar att det inte går att spåra hur bidragen fördelats via fullmäktiges, styrelsens och nämndens beslut. Det framgår också av intervjuer med verksamheter att de upplever osäkerhet kring om man fått tillgodoräkna sig medel kopplade till statsbidrag.

Rapportens sammanfattning avslutas med revisorernas bedömning om att det i Region Västerbotten saknas riktlinjer och rutiner för hantering, uppföljning och återrapportering av riktade statsbidrag. Av granskningen framkommer också att ingen återrapportering till styrelse och nämnd skett, vad gäller statsbidragen i revisorernas urval, avseende år 2019 och år 2020.

Revisorerna bedömer även att hanteringen av riktade statsbidrag sker på olika sätt inom Region Västerbotten och menar att man inte fått någon förklaring till varför olika metoder tillämpas. Revisionen bedömer det som mest ändamålsenligt att använda samma metod för alla riktade bidrag.

Med utgångspunkt i granskningarna lämnar revisorerna följande rekommendationer till Hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Säkerställ att det i verksamheternas ramar tydliggörs hur stor del som är riktade statsbidrag.
- Tydliggör ansvar och befogenheter för de riktade statsbidragen inom nämndens område, såväl på politisk- som på tjänstepersonnivå.
- Upprätta tydliga riktlinjer för hantering av riktade statsbidrag inom nämndens område. Riktlinjerna bör innehålla allt ifrån ansökan av bidrag till återrapportering av uppnådda resultat.

Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tagit del av granskningen och lämnar följande kommentarer utifrån revisorernas iakttagelser och rekommendationer.

Hälso- och sjukvårdsnämnden instämmer i revisionens iakttagelser om att det finns behov av tydligare riktlinjer och rutiner kring hanteringen av riktade statsbidrag. Representanter från hälso- och sjukvårdsförvaltningen har hösten 2020 deltagit i en regionövergripande utredning, med uppdrag att ta fram förslag till hantering.

De riktlinjer som tagits fram har som ambition att, i enlighet med granskningens iakttagelser, ge vägledning och bidra till tydligare fördelning av ansvar och roller mellan politik och tjänstepersoner men även ge stöd till hur fördelningsbeslut bör hanteras vad gäller fördelningen av de av staten riktade bidrag som inkommer. De ska vidare bidra till att tydliggöra hur ansökningsförfarande, återrapportering och uppföljning inom regionen ska hanteras.

Hälso- och sjukvårdsnämnden håller med revisionen i sin bedömning om att en transparent budgetfördelning är att föredra så att verksamheten ges möjlighet att förstå hur och vilken andel av de riktade bidragen som tilldelats respektive verksamhet. Det gäller även behovet att ensa metoder för hantering av de riktade statliga bidragen.

Nedan besvarar Hälso- och sjukvårdsnämnden revisorerna rekommendationer:

- **Säkerställ att det i verksamheternas ramar tydliggörs hur stor del som är riktade statsbidrag.**

Svar: Hälso- och sjukvårdsnämnden tar rekommendationen i beaktande. Inom Regionstyrelsen har dialog påbörjats som syftar till att öka transparensen genom en tydligare hantering av redovisningen. En väg är att redovisa de riktade statsbidragen som intäkter men även andra tillvägagångssätt ses över för en gemensam metod som får till följd att de riktade statsbidragen riktas direkt till de verksamheter de är avsedda att finansiera.

- **Tydliggör ansvar och befogenheter för de riktade statsbidragen inom nämndens område, såväl på politisk- som på tjänstepersonnivå.**

Svar: Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att utgå från de riktlinjer och rutiner som förvaltningen tagit fram och som politiskt beslutas. De riktlinjer och rutiner som tagits fram omfattar även att tydliggöra ansvar och befogenheter, på såväl politisk som på tjänstepersonnivå.

- **Upprätta tydliga riktlinjer för hantering av riktade statsbidrag inom nämndens område. Riktlinjerna bör innehålla allt ifrån ansökan av bidrag till återrapportering av uppnådda resultat.**

Svar: Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att se över förslag till riktlinjer och rutiner som förvaltningen tagit fram och därefter besluta. Riktlinjerna kommer att ge stöd i hanteringen av ansökan av bidrag till återrapportering av uppnådda resultat.